

Vládca môže najlepšie vládnuť svojej zemi, keď najprv vládne sám seba.

ŠŤASTIE

To, čo hľadá takmer každý, je *šťastie*.

Základom šťastia nie je to, po čom túžime, alebo to, čo získavame, ale úplne niečo iné. Má pôvod v stave *spokojnosti*, ktorý existuje bez ohľadu na to, čo získavame, čoho sa nám dostáva, alebo čo dosahujeme.

SPOKOJNOSŤ

Iba *uspokojovanie túžob vlastného ja* nevedie k spokojnosti. Ľudia nemôžu byť naozaj šťastní, pokiaľ sa im nedostáva priateľstva iných ľudí a dobrých vzťahov s nimi.

Dobré vzťahy sú obojstranné. Ľudia nemôžu nadviazať pozitívne vzťahy s druhými, keď sa zameriavajú iba na uspokojovanie svojich vlastných túžob.

BUDHIZMUS

Zásadný význam pre budhistickú filozofiu má poznanie, že *utrpenie existuje* a Budha všetkých vyzýva k tomu, aby sme ho *pomáhali zmieriňovať*.

Budha dospel k záveru, že *najhlbšou príčinou* utrpenia je *sebeckvo*. Keď dosiahnete úspech pri obmedzovaní sebeckva a začnete sa *zaujímať o druhých*, vaše vzťahy s ľuďmi sa zlepšia.

Cieľom budhizmu je *zmenšovať utrpenie a zvyšovať spokojnosť so životom*.

PRAVÝ NÁZOR

Podstatu budhizmu je možné zhrnúť v dvoch pojmoch: *pravý názor a pravé konanie*.

Myslieť *pravým spôsobom* znamená myslieť tak, aby ste pred každým konaním mali istotu, že vaše konanie sa zakladá na *pravom zámere a má pravú pohnútku*.

Pravý zámer znamená, že vaše konanie bude prospešné vám a všetkým, bude slúžiť k vášmu blahu aj blahu druhých.

Pravé myslenie závisí na tom, že budete mať *kludnú a sústredenú myseľ*, čo si vyžaduje vypestovať *pozornosť*, ktorá postrehne, kedy vašu myseľ začínajú ovplyvňovať negatívne emócie a tie vie zastaviť, aby nad vami neprebrali moc. Udržať si *myseľ kludnú*, sa dá vďaka *vzdelaniu a uplatňovaniu cvičenia vlastnej mysle*.

Predstava *pravého názoru* uznáva tri stránky skutočnosti:

- *Neexistuje nič, čo by bolo trvalé, všetko sa mení - pominuteľnosť.*

Najväčšou úlohou dneška je udržať krok s neustále sa zvyšujúcim *tempom zmien*. Zmena je prirodzeným stavom vecí, že všetko v živote rastie a upadá a že neistota a úzkosť sú neodmysliteľnou súčasťou života. Podniky by mali nepretržite vyhľadávať *pozitívne spôsoby*, ako sa *vyrovnať so zmenou*.

- *Neexistuje nič, čo by bolo nezávislé - vzájomná závislosť.*

Znamená *sústrediť sa* na to, ako závisíme jeden na druhom. Akékoľvek naše správanie, ovplyvňuje nás aj druhých.

- *Nič neexistuje bez príčiny - podmienenosť vzniku.*

Nič neexistuje bez príčiny a nič sa nemení samovoľne, samé od seba. *Rozhodnutie zahajuje zmenu* a treba počítať s reakciami okolia. *Veci treba vidieť také aké sú* a pozeráť na dôsledky z hľadiska druhých ľudí a z mnohých uhlov pohľadu.

Tieto tri pojmy musia byť nielen *v mysli*, ale musia byť prežívané aj na úrovni *pocitov*, aby nám pomohli riešiť *zložité problémy* a prijímať *správne rozhodnutia*.

PRAVÉ KONANIE

Hlavný dôraz je v budhizme kladený hlavne na *správne konanie*.

Pravý názor nemá žiadnu hodnotu, pokiaľ nevedie k *pravému konaniu*, ktoré má zásadný význam pre úspech podnikania.

Pravé konanie vyžaduje *odhodlanie* a znamená, že podstúpíte *značné úsilie nevyhnuté k uplatneniu zásad pravého názoru*.

Vedúca osobnosť bude uznávaná iba v prípade, že koná v súlade so zásadami, o ktorých tvrdí, že v ne verí.

Pokiaľ sa správanie líši od prehlasovaných zásad, ľudia sa budú riadiť správaním, nie zásadami.

Uplatňovanie *pravého názoru a pravého konania* nie je ľahké. Dosiahnutie dokonalosti je mimo schopnosti takmer každého človeka. Vyžaduje si to však *roky cvičenia, odmena je však veľká*.

ROZHODOVANIE

Pravý názor má dve zložky:

- *Proces rozhodovania*
- *Hodnoty*, ktoré musí každé rozhodnutie ctiť

Pre podnikateľov je ťažké robiť rozhodnutia. Rozhodovateľ musí byť nielen *spôsobilý*, ale musí mať tiež *správne pohnútky a správne rozpoloženie mysle*.

Spôsobilosť sa meria *nadaním a znalosťami*.

Sledovanie a *náprava vlastných pohnútok a pestovanie správneho rozpoloženia mysle* tvorí významnú stránku budhistickej praxe.

Cvičenie mysle je návykom. Účelom cvičenia mysle je dosiahnuť toho, aby myseľ bola za každých okolností *kludná a sústredená na dôležité rozhodnutia*.

Osvojovanie si *pravého názoru* je základom. Je nemožné dosiahnuť pozitívne zmeny s *nepravým názorom*. Dôležitý je spojiť *pravý názor s pravým konaním a disciplinovaným postupom*. To je základ *prijímania dobrých rozhodnutí*.

Skutočný vodca je ten, kto vidí problém z mnohých uhlov pohľadu a na základe takeého širokého pohľadu prijíma *správne rozhodnutia*.

Kvalita rozhodovania závisí na používaní *zásad pravého názoru, na schopnosti a energii*, s ktorou sú tieto zásady uplatňované.

Vďaka zvyšovaniu kvality rozhodnutí našich vodcovských osobností, budeme žiť vo svete, ktorý bude lepší pre všetkých.

VEDENIE

Úspech organizácie zo všetkého najviac predurčuje *kvalita jeho vedenia*.

Hlavné úlohy vedúcej osobnosti:

- Vyjasnenie účelu organizácie
- Určenie hodnôt
- Vyvolávanie viery
- Prijímanie správnych rozhodnutí

ÚČEL

- Zásadným prvkom dobrého vedenia je schopnosť vyjasniť *účel organizácie*, bez ktorého nie je možné dospieť k *vysokej úrovni morálky a správnej motivácii*.
- Ak je účel organizácie jasný a v súlade s hodnotami jednotlivcov, bude prispievať k ich *šťastiu*.

Účelom života je byť šťastný.

HODNOTY

Jedna z hlavných úloh a zodpovednosti vodcov je tiež *určenie hodnôt*, ktorými sa manažment a ostatní zamestnanci budú riadiť pri rozhodovaní.

VIERA

- Efektívne vedenie vyžaduje schopnosť vyvolávať *vieru*: v obecné porozumenie, v pravdepodobnosť konečného úspechu, vo zvrchované uspokojenie osobných pohnútok, v nadradenosť spoločného účelu organizácie a osobných zámerov jej členov.
- Viera potrebuje podporu, ktorú jej poskytuje *múdrosť*. Múdrosť znamená pravý názor, čo znamená vidieť veci také, aké sú.
- Vedúca osobnosť, ktorá podnecuje vieru, musí byť veľmi obozretná, aby vyvolávala ten *správny druh viery*.
- Viera môže ľuďom dávať silu aj k tomu, aby urobili niečo *zlé*. Keď je viera taká silná, pripomína ľuďom, aby ju *udržiavali pod kontrolou múdrosti* a uchovali ju vďaka tomu v *náležitej rovnováhe*.

ROZHODNUTIA

Dobrý vodca si musí osvojiť schopnosť riešiť *zložité situácie* tak, aby ľudia vo vnútornom aj vonkajšom prostredí organizácie považovali prijaté rozhodnutia za *spravodlivé*.

Dôležité je, aby rozhodnutia boli *správne, nie rýchle*. Rozhodnutia treba prijímať až na druhý deň, keď sa všetky emócie utišia.

ZMENA

Rozhodnutia sú prijímané predovšetkým *s úmyslom niečo zmeniť*. Súčasná situácia je výsledkom mnohých príčin a okolností. Poznanie týchto závislostí a ich prepojenia vyvoláva v nás *stav pokory*, ktorá nás vedie k tomu, aby sme prijali *zložitosť presadzovania úspešnej zmeny*.

VÝKONNOSŤ

Veľkým problémom vodcov je, že sa musia vedieť *vyrovnávať s krízami kludnou a sústredenou myslou*.

Závažnosť a naliehavosť výziev neustále rastú. Aby ich vodcovia dokázali riešiť, musia *zlepšiť výkonnosť svojej mysle*.

Každý, kto chce, však môže *zdokonaľovať svoju myseľ a zvyšovať svoju výkonnosť*. Skutoční vodcovia volia *disciplinovanú cestu*.

Keď sa jednotlivec so správnymi predpokladmi naučí *myslieť a konať s vycvičenou myslou*, jeho *výkonnosť sa v značnej miere zlepši*.

PROBLÉMY

Osem svetských záležitostí ako sa vyrovnávať s problémami:

- Prežitie sklúčenosti, keď vás niekto zraní alebo vás znevažuje.
- Prežitie povznesenia, keď vás niekto chváli.
- Pocit stiesnenosti, keď prežívate nezdar.
- Pocit šťastia, keď prežívate úspech.
- Stav smútku, keď schudobniete.
- Stav radosti, keď získate bohatstvo.
- Pocit sklamaní, keď sa vám nedostáva uznania.
- Pocit potešenia, keď získate slávu.

Zásada je udržiavať rovnováhu emócií.

VODCA

Šesť dokonalostí vodcu:

- Veľkomyseľnosť a zdržanlivosť - priznávať zásluhy tým, ktorým náležia.
- Etická disciplína
- Trpezlivosť
- Nadšené úsilie
- Sústredenosť - schopnosť zamerať všetku svoju mentálnu energiu na jednu vec.
- Múdrosť

Jeden z najdôležitejších rysov vodcu je *pokora*. Pokorný vodca *počúva druhých, cení si príspevok zamestnancov, aj keď prinášajú zlé správy, pre pokoru je príznačná schopnosť priznať chybu*.

Ďalšie dôležité vlastnosti vodcu sú: *láskavosť, vyrovnanosť a sebadôvera*.

Najväčším bohatstvom, ktoré sa môže dostať ľudským bytostiam je sebadôvera.

ZISK

Podnik je organizácia, ktorej *účelom je vytvárať zisk*. Taká odpoveď je nielen chybná, ale aj bezvýznamná. Pojem maximalizácie zisku je v skutočnosti nezmyselný.

Ziskovosť nie je účelom organizácie, je skôr obmedzujúcim faktorom. Zisk nie je vysvetlením, príčinou alebo odôvodnením podnikateľských rozhodnutí, ale skúškou ich správnosti.

Zisky sú skôr koncovým výsledkom, ako účelom podniku. Ekonomická činnosť by mala byť prostriedkom k dobrému a ušľachtilému životu.

Ak zisk bude jediný a najdôležitejší cieľ, vytvára podmienky, ktoré vedú k porušovaniu zákona a budú príčinou zbytočného utrpenia množstva ľudí.

Zisk je podmienkou prežitia, avšak jeho účelom je *rozvoj blahobytu jednotlivca, spoločnosti a životného prostredia*.

Účelom organizácie je vytvoriť tím úspešných ľudí s vysokou morálkou, s dobrými postojmi a s dobrým presvedčením.

JEHO SVATOST DALAJLAMA & LAURENS VAN DEN MUYZENBERG: CESTA PRAVÉHO VŮDCE PODNIK

Podniky normálne nie sú považované za strojcov šťastia. Pokiaľ by vedúci popísal jeden zo svojich cieľov ako vytváranie šťastia, vystavoval by sa riziku posmechu. Je to však reálna možnosť, ak budeme šťastie vnímať ako spokojnosť so životom.

Jedným z najvýznamnejších faktorov spokojnosti zamestnancov je *dôvera a sloboda*. Pokiaľ nemajú zamestnanci žiadnu slobodu a všetko je podrobované kontrole, budú nešťastní. Vnímajú to ako nedostatok dôvery a úcty.

Spokojnosť zamestnancov sa zvyšuje, ak vedenie investuje do *rozvoja a výcviku ľudí*. Vedenie sa musí zaujímať aj o *úroveň stresu*, ktorému sú zamestnanci vystavení a o ich *celkové zdravie*. Zamestnanci sa radi zúčastňujú *spoločenských príležitostí*.

POTREBY

Šťastie v rámci Maslowovej pyramídy potrieb je založené na predpoklade, že môžu byť uspokojené potreby všetkých 5 úrovní. Podľa budhistického spôsobu myslenia je nemožné všetky tieto potreby uspokojiť. Pre budhistu je cieľom tiež šťastie, avšak v zmysle „kľudu mysle“, nie uspokojenia všetkých potrieb.

Základom Maslowovej teórie je uspokojovanie potrieb jednotlivca - vlastného ja.

Podľa budhistického myslenia nie je možné hovoriť o nejakom nezávislom, trvalom a nemennom ja. Ja je tvorené vzťahmi s ostatnými ľuďmi a s ďalšími stránkami fyzického prostredia.

V budhistickom poňatí to nie sú druhí ľudia, ktorí majú uspokojovať potreby jednotlivca, ale práve opačne.

Ľudia môžu byť šťastní iba vtedy, keď uspokojujú okrem vlastných potrieb tiež potreby druhých.

BOHATSTVO

Po uspokojení základných potrieb, ďalší nárast bohatstva má na pocit šťastia iba malý vplyv.

Keď sú ľudia chudobní, ich šťastie sa zvyšuje s rastom ich príjmov. Ak príjem presiahne určitú úroveň, prežitok šťastia sa nemení. Dôležitá je úroveň príjmu, ale tiež *smer zmeny*.

Ľudia by sa mali *oslobodiť od žiadostivosti*. Mali by ste pocitovať *spokojnosť s tým, čo máte*, avšak nikdy by ste *nemali byť spokojní s množstvom dobra, ktoré konáte*.

Šťastným sa dá byť pri akejkoľvek základni.

CESTA

Je nerealistické očakávať rýchle systémové zmeny globálneho ekonomického systému.

Prírastkové zmeny musia začať u jednotlivcov a podnikov. Sú to vedúce osobnosti, ktoré môžu ovplyvňovať cestu k zmene pre nás ostatných.

Skutočné vedenie si uvedomuje *nevyhnutnosť zmeny*, potrebu zmyslu pre *univerzálnu zodpovednosť* a význam *spájania ekonomického systému s morálnymi hodnotami*.

Toto je *cesta osobnosti vodcu*.

